

A ס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of מסכת כתובות of דף מ"ט
Some of the topics we will learn about include.

The source that a Chupah through האב לשלוחי הבעל CANNOT be undone

האב אינו חייב במזונות בתו
A father is NOT obligated to support his daughter.

A

The source that חופה through
מסר האב לשלוחי הבעל
CANNOT be undone

האב אינו חייב
במזונות בתו

B

חובה is a financial obligation, enforceable in Bais Din.
מצוה is a Mitzvah obligation, NOT enforceable in Bais Din.

The Mishnah rules that there is no חובה to support one's daughters.

However, the Gemara cites a Machlokes whether there is a מצוה to support one's sons and daughters.

B

מצוה

Is an obligation,
NOT enforceable
in בית דין

מחלוקת
whether there's a מצוה
to support one's
sons & daughters

חובה

Is an obligation,
enforceable
in בית דין

There's NO חובה
to support one's
daughters

C

תקנות אושא
Several regulations initiated by the Chachamim while the Sanhedrin was in the city of אושא:

שיהא אדם זן את בניו ואת בנותיו כשהן קטנים
The Chachamim of אושא initiated that a father should support his children while they are minors.

C

תקנות אושא

שיהא אדם זן
את בניו ואת בנותיו
כשהן קטנים

1 So let's review ...

The Mishnah in the previous Daf taught

מסר האב לשלוחי הבעל
הרי היא ברשות הבעל

When a father transfers his daughter to the husband's agent, this is also considered Chupah, in which she enters רשות הבעל, the husband's jurisdiction.

The Gemara there had a Machlokes to what extent this is considered like Chupah in that she is ברשות הבעל, and cited four שיטות.

The Gemara then cited a Braisa which states

מסר האב לשלוחי הבעל וזינתה
הרי זו בחנק

It is even considered a Chupah מדאורייתא in that if she was מזונה, she is punished with חנק, as a נשואה, and NOT with ארוסה as a סקילה.

Because the Pasuk regarding נערה המאורסה states;

וסקילה אנשי עירה באבנים ומתה
כי עשתה נבלה בישראל לזנות בית אביה
פרט שמסר האב לשלוחי הבעל

This excludes Chupah through her transfer to the husband's agent in which she is NO longer in her father's domain.

As the Gemara explains, this Pasuk CANNOT refer to the other forms of Chupah.

1

The Mishnah in the previous Daf...

מסר האב לשלוחי הבעל
הרי היא ברשות הבעל

The Gemara there had a Machlokes,
to what extent this is considered like חנק?
and cited 4 שיטות.

... כדאיתא ג' ברייתא

מסר האב לשלוחי הבעל וזינתה
הרי זו בחנק

Is even considered Chupah מדאורייתא.

If she was מזונה,
she is punished with חנק,

ולא ארוסה

NOT with ארוסה as a סקילה

Because the Pasuk regarding
נערה נזויה states;

וסקילה אנשי עירה
באבנים ומתה
כי עשתה נבלה בישראל
לזנות בית אביה

פרט למסר האב לשלוחי הבעל

2 The Gemara continues that in a case of מסר האב לשלוחי הבעל, even if she then returned to her father home before reaching her husband's home, the Chupah is NOT undone, and she is still הבעל.

This is derived from a Posuk in the Parsha of נדרים, nullifying a vow, which adds; ונדר אלמנה וגרושה כל אשר אסרה על נפשה יקום עליה When a widow or divorcee imposes a restriction upon herself through a vow, it CANNOT be nullified.

This Posuk seems superfluous, since הַפְרָה, nullification, can only be performed by her father or husband, and a אלמנה וגרושה was already removed through Chupah, and מרשות האב, מרשות הבעל, when he died. As a result, there is nobody to nullify her vows.

Therefore, the Pasuk must be referring to a case of שמסר האב לשלוחי הבעל ונתארמלה בדרך או נתגרשה The woman entered Chupah when her father transferred her to the husband's agent, and she became a widow or divorcee while she was en route to her husband; This Posuk teaches that her father CANNOT be מפיר her נדר, because, כיון שיצאה שעה אחת מרשות האב שוב אינו יכול להפיר Once she is removed from her father's jurisdiction, even momentarily, the Chupah CANNOT become undone, and she does not return to her father's jurisdiction.

=====

2 מסר האב לשלוחי הבעל
EVEN if she returned to her father home before reaching her husband's home

בלות בבית אביה

This is derived from פסוק נדרים

**וְנָדַר אֱלֵמְנָה וְגְרוּשָׁה
כָּל אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ
יָקוּם עָלֶיהָ**

When a widow or divorcee imposes a restrictive vow upon herself, it CANNOT be nullified

This פסוק seems superfluous

אלמנה וגרושה was already REMOVED
מרשות האב, through Chupah, and מרשות הבעל, when he died

There's nobody to nullify her vows

Therefore,

The פסוק MUST be referring to...

**שמסר האב לשלוחי הבעל
ונתארמלה בדרך או נתגרשה**

*כיון שיצאה שעה אחת מקולת האב
שוב אינו יכול להפיר*

3 Zugt Di Mishnah
האב אינו חייב במזונות בתו
A father is NOT obligated to support his daughter while he's alive.

זה מדרש דרש רבי אלעזר בן עזריה לפני חכמים בכרם ביבנה זה מדרש דרש רבי אלעזר בן עזריה explained to the Chachamim that the following Halachah can be derived from the wording of the Kesubah in which the Chachamim initiated two benefits for her children.

הבנים יירשו
והבנות יזונו

1.
The sons that they have together inherit their mother's Kesubah.
2.
The daughters that they have together are entitled to מזונות, support.

However,
מה הבנים אינן יורשין אלא לאחר מיתת האב
אף הבנות אין ניזונות אלא לאחר מיתת אביהן
Just as the sons only inherit the Kesubah after their father dies, so too, the daughters are only entitled to מזונות after their father dies.

=====

3 *אילנה*

האב אינו חייב במזונות בתו

A father is NOT obligated to support his daughter while he's alive

זה מדרש

**דרש רבי אלעזר בן עזריה
לפני חכמים בכרם ביבנה**

explained to the Chachamim... רבי אלעזר בן עזריה

This הלכה can be derived from the wording of the כתובה in which the חכמים initiated TWO benefits

הבנים יירשו

1 Sons they have together, inherit their mother's כתובה

והבנות יזונו

2 Daughters they have together, are entitled to מזונות, support

However,

**מה הבנים אינן יורשין
אלא לאחר מיתת האב
אף הבנות אין ניזונות
אלא לאחר מיתת אביהן**

4 The Gemara explains the first ruling of the Mishnah:
האב אינו חייב במזונות בתו

חובה is a financial obligation, enforceable in Bais Din.
מצוה is a Mitzvah obligation, NOT enforceable in Bais Din.
The Mishnah rules that there is no חובה to support one's daughters.
However, the Gemara cites a Machlokes whether there is a מצוה to support one's sons and daughters.

רבי מאיר says
מצוה לזון את הבנות
קל וחומר לבנים
דעסקי בתורה
It is a מצוה for a father to support his daughters - And it is certainly a מצוה to support his sons, because they study Torah.

רבי יהודה says
מצוה לזון את הבנים
וקל וחומר לבנות
משום זילותא
It is a מצוה for a father to support his sons - And it is certainly a מצוה to support his daughters, because it is degrading for them to solicit support.

5 ר' יוחנן בן ברוקא says
חובה לזון את הבנות
לאחר מיתת אביהן
There is a financial obligation to support the daughters
after their father's death, as stipulated in the Kesubah.
אבל בחיי אביהן
אלו ואלו אינן ניזונין
However, while he is alive, there is not even a Mitzvah
obligation to support one's sons and daughters.
=====

6 The Gemara continues and discusses תקנות אושא
 Several regulations initiated by the Chachamim while the Sanhedrin was in the city of אושא:

1.
 רבי אילעא says
 באושא התקינו
 שיהא אדם זן את בניו ואת בנותיו כשהן קטנים
 The Chachamim of אושא initiated that a father should support his children while they are minors.
 The Gemara explains that although we do NOT follow the תקנה completely, to the extent of כפיה, for Bais Din to compel him to support, but we do persuade him to support them.

However the Gemara qualifies;
 ולא אמרון אלא דלא אמיד
 The above was only said regarding a father who is not wealthy, that we do NOT compel him to support.
 אבל אמיד
 כפינן ליה על כרחיה
 But if he is wealthy, we DO compel him to support his children. Rashi explains;
 לא יהא אלא צדקה בעלמא ואפילו אינן בניו
 Even if they were not his children, we compel him to fulfill his obligation of giving Tzedakah.

6 **תקנות אושא**
 Regulations initiated by the חכמים
 while the סנהדרין was
 in the city of אושא:

1
רבי אילעא
 באושא התקינו
שיהא אדם זן את בניו ואת בנותיו
כשהן קטנים
 Although we don't follow the תקנה,
 to the extent of כפיה,
 we do persuade him to support them

ולא אמרון...

אבל אמיד
 כפינן ליה על כרחיה
 We DO compel
 him to support
 לא יהא אלא
 צדקה בעלמא
 ואפילו אינן בניו

אלא דלא אמיד
 We do NOT compel
 him to support

7 The Gemara later on סה דף says that the above discussion, that it's merely a מצוה to support one's children, refers to קטנים, minors who are שש בן, older than six-years-old – but it's a חובה, an enforceable financial obligation to support קטני קטנים, very young children, עד בן שש, younger than six-years-old.

Regarding this issue, the Gemara in the next Daf cites the Posuk

אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל עת
 וכי אפשר לעשות צדקה בכל עת
 דרשו רבותינו שביבנה ואמרי לה רבי אליעזר
 זה הזן בניו ובנותיו כשהן קטנים
 רבי שמואל בר נחמני אמר
 זה המגדל יתום ויתומה בתוך ביתו ומשיאן
 =====

7

דף ס"ב

<p><i>It's merely a</i> מצוה <i>To support</i> one's children, <i>refers to</i> קטנים בן שש <i>who are</i></p>	<p><i>But it's a</i> חובה <i>To support</i> one's children, <i>קטני קטנים,</i> <i>who are</i> עד בן שש</p>
--	---

אֲשֶׁרִי שׁוֹמְרֵי מִשְׁפָּט
 עוֹשֵׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת
 וְכִי אִפְסָר לַעֲשׂוֹת צְדָקָה בְּכָל עֵת?

<p>רבי שמואל בר נחמני זה המגדל יתום ויתומה בתוך ביתו ומשיאן</p>	<p>דרשו רבותינו שביבנה ואמרי לה רבי אליעזר זה הזן בניו ובנותיו כשהן קטנים</p>
--	--

8

2. תקנות אושא continues with additional אושא:
 באושא התקיניו
 הכותב כל נכסיו לבניו
 הוא ואשתו נזונים מהם
 The Chachamim of אושא initiated that when a father gifts all his assets to his children during his lifetime, the children are compelled to support their father and his wife from these assets. Although.
 נטרח לדידיה ולדידה
 Even if father is capable of working to support his family, he is still entitled to support through this תקנה.

However, the Gemara relates a story from which we see that, here to, we do NOT follow the תקנה completely, to the extent of כפיה, for Bais Din to compel them to support, but we do persuade the children to support their father.

The Gemara in the next Daf continues with more תקנות אושא.

8

2

רבי אילעא
 באולא בתקינו
 הכותב כל נכסיו לבניו
 הוא ואשתו נזונים מהם

When a father gifts all his assets to his children during his lifetime, **the children ARE compelled to support their father & his wife from these assets**

However,
 The Gemara relates a story that, here to, we do NOT follow the תקנה completely, to the extent of כפיה

But,
 We do persuade the children to support their father